

ART

L'Arts Santa Mònica ensenya les vergonyes del periodisme

'Públic objectiu' exposa la xenofòbia latent en la premsa a l'hora de parlar d'immigració

XAVI SERRA
BARCELONA

La matinada del 6 de febrer 15 immigrants van morir mentre intentaven arribar nedant a la platja d'El Tarajal de Ceuta. En lloc d'ajudarlos, la Guàrdia Civil els va rebre amb pilotes de goma i gasos lacrimògens. Les portades dels principals diaris no se'n va fer ressò, però 15 dies després *El País* va titular a quatre columnes "30.000 subsaharians preparen el salt a Europa per Ceuta i Melilla". La correlació dels fets va indignar Daniela Ortiz (Cusco, Perú, 1985) i va ser el punt de partida d'una investigació a través de la qual va descobrir que l'episodi tenia un precedent en el mateix diari: "Nou anys abans també es va informar en portada que 30.000 immigrants esperaven al nord de l'Àfrica per creuar la frontera -recorda-. Quinze dies abans, un tiroteig contra immigrants a Ceuta havia deixat cinc víctimes. El missatge és clar: la justificació del crim".

L'exposició *Públic objectiu*, que es va inaugurar ahir a l'Arts Santa Mònica, plasma les reflexions d'Ortiz sobre la manera en què els mitjans de comunicació aborden el fenomen

migratori. A la planta baixa del centre, una pantalla projecta un vídeo d'una trobada que Ortiz va organitzar entre periodistes que treballen habitualment temes d'immigració a la premsa escrita i els protagonistes de les informacions, és a dir, un grup d'immigrants. "Va ser molt curiós per a ells, perquè no estan acostumats a la situació", recorda l'autora de la mostra.

El llenguatge de la "invasió"

Públic objectiu també posa en relleu el tipus de llenguatge i expressions que alguns periodistes fan servir per parlar dels immigrants. "Se'ls veu com un objecte de la política, però no com un subjecte polític -afirma Ortiz-. En els mitjans, l'immigrant és un subjecte de la notícia, però no el públic objectiu". En una taula, l'exposició agrupa en fitxes les frases que un grup de periodistes fan servir en les seves informacions sobre immigració. "L'èmfasi sempre està en el recompte -diu Ortiz-. Quants hi entren, quants en surten... Com si fos una invasió". Les fitxes inclouen el Twitter dels periodistes, "per si algun visitant els vol enviar un missatge", apunta.

Entre les obres de la mostra una crida especialment l'atenció: un di-

Daniela Ortiz és l'autora de l'exposició *Públic objectiu*, que inaugura el cicle *Trets enmig del concert* de l'Arts Santa Mònica. ARTS SANTA MÒNICA

Marginat
"En els mitjans,
l'immigrant és
subjecte de
la notícia, no
públic objectiu",
diu l'artista

ari confeccionat amb informacions de *La Vanguardia* i *l'Abc* en què s'han substituït les paraules *musulmà, mesquita i islamització* per *jueu, sinagoga i judaïtzació*. "El resultat és increïble: les notícies traspuen un antisemitisme brutal -apunta Ortiz-. Qualsevol s'escandalitzaria". Completa *Públic objectiu* un recull de portades de diferents diaris després de la tragèdia d'El Tarajal que s'alternen amb les fotos de les persones que van morir durant l'operatiu policial i els informes mèdics sobre la condició de les que van sobreviure. "Tota la informació era pública, però ningú la va publicar -denuncia Ortiz-. No es parla de les deportacions massives que s'estan fent últimament. Només interessa

el recompte d'immigrants que travessen la tanca de Melilla".

L'exposició inaugura *Trets enmig del concert*, un cicle anual de l'Arts Santa Mònica al voltant de sis projectes que volen generar una mirada crítica sobre la realitat. "La paraula clau és *implicació*", apunta la comissària Cèlia del Diego, que vol que el Santa Mònica aculli "artistes que tinguin alguna cosa a dir sobre el que està passant".

Després de *Públic objectiu* es donarà pas al col·lectiu *Democràcia*, Núria Güell, Frederic Perers, Cristina Lucas i María Ruído. "La idea es que siguin exposicions que desbordin el fet artístic, que es posicionin davant el tema que aborden", resumeix la comissària. ■